

Utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 15 och 20 § samt temporär ändring av 20 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre ändras. I propositionen föreslås bestämmelser om enhetliga nationella bedömnings- och uppföljningsmätare som ska användas vid utredning och bedömning av äldre personers servicebehov. I propositionen föreslås dessutom bestämmelser om den personaldimensionering som ska iakttas vid verksamhetsenheter med långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg för äldre och verksamhetsenheter för långvarig institutionsvård av äldre, om den personal som ska beaktas i dimensioneringen, om beräkningsmodellen för dimensioneringen samt om det stegvisa ikraftträdandet av dimensioneringen.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2020.

Lagen avses träda i kraft den 1 augusti 2020.

Lag

om ändring av 15 och 20 § samt temporär ändring av 20 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 15 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social - och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) ett nytt 4 mom. och till 20 § nya 2 och 3 mom. samt temporärt ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 5 mom., som följer:

15 §

Utredning av servicebehovet

Vid utredning och bedömning av äldre personers servicebehov, funktionsförmåga och vårdberoende ska som nationella bedömnings- och uppföljningsmätare användas bedömningssystemet InterRAI, som producerar enhetliga och jämförbara uppgifter för bedömning och planering av servicens kvalitet samt för nationell jämförelse.

20 §

Personal

En verksamhetsenhet ska ha en personal som till antal, utbildning och uppgiftsstruktur motsvarar antalet äldre personer som tillhandahålls service av verksamhetsenheten och det servicebehov deras funktionsförmåga medför, och som garanterar dem en högkvalitativ service.

Den faktiska personaldimensioneringen vid en verksamhetsenhet för serviceboende med långvarigt heldygnsomsorg och en verksamhetsenhet för långvarig institutionsvård ska vara minst 0,7 anställda per klient.

I personaldimensioneringen beaktas den personal som deltar i det direkta klientarbetet och som tryggar servicen för äldre i enlighet med 21 § 4 och 5 mom. samt 22 § 2 mom. i socialvårdslagen. Dimensioneringen beräknas enligt den beräkningsformel som fastställts av Institutet för hälsa och välfärd.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. kan den faktiska personaldimensioneringen vid de verksamhetsenheter som avses i 2 mom. underskrida dimensioneringen 0,7 anställda per klient, förutsatt att den vård och omsorg som ges vid verksamhetsenheten motsvarar antalet äldre personer vid enheten och det servicebehov deras funktionsförmåga medför samt garanterar dem en högkvalitativ service i enlighet med 1 mom. Dimensioneringen ska dock vara minst 0,5 anställda per klient.

Om funktionsförmågan hos en äldre person som vårdas i verksamhetsenhetens lokaler har försämrats så mycket att han eller hon behöver omsorg oavsett tid på dygnet, ska det finnas tillräcklig personal på verksamhetsenheten alla tider på dygnet.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .
Lagens 15 § 4 mom. och 20 § 2 mom. ska tillämpas senast från och med den 1 april 2023.
Lagens 20 § 4 mom. gäller till och med den 31 mars 2023.

Helsingfors den _____ 20 ____

Statsminister

Antti Rinne

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru

Lag

om ändring av 15 och 20 § samt temporär ändring av 20 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 15 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) ett nytt 4 mom. och till 20 § nya 2 och 3 mom. samt temporärt ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

15 §

Utredning av servicebehovet

Utredning av servicebehovet

Kommunen ansvarar för att en övergripande utredning av en äldre persons behov av social- och hälsovård och av annan service som stöder hans eller hennes välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand görs i samarbete med personen själv och vid behov med hans eller hennes anhöriga eller närstående eller med en intressebevakare som har förordnats för honom eller henne. En sådan yrkesutbildad person enligt 3 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (817/2015) eller 2 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) som är ändamålsenlig med tanke på den äldre personens behov och som har omfattande sakkunskap ska svara för utredningen av servicebehovet. Den anställda som svarar för utredningen ska i enlighet med den äldre personens behov samarbeta med andra experter som avses i 10 § i denna lag.

Utredningen ska inledas snarast möjligt och slutföras utan ogrundat dröjsmål efter det att

1) den äldre personen har sökt sådan bedömning av servicebehovet som avses i 36 § i socialvårdslagen (1301/2014),

2) den äldre personen har gjort en ansökan om socialservice till kommunen för att få socialservice till stöd för sin funktionsförmåga eller för att klara de funktioner som hör till normal livsföring,

3) man i samband med verksamhet som avses i 12 § tillsammans med den äldre personen har bedömt att han eller hon regelbundet behöver hjälp till stöd för sin funktionsförmåga eller för att klara de funktioner som hör till normal livsföring,

4) det har gjorts en anmälan enligt 25 § om den äldre personens servicebehov och personen själv eller hans eller hennes anhöriga eller närstående eller en intressebevakare som har förordnats för honom eller henne anser att en utredning behövs på grund av detta, eller

5) omständigheterna förändras avsevärt för en äldre person som regelbundet får socialservice som kommunen ordnar.

I samband med att servicebehovet utreds ska den äldre personens funktionsförmåga bedömas mångsidigt och med tillförlitliga bedömningsinstrument. När funktionsförmågan bedöms ska det utredas till vilka delar den äldre personen klarar de funktioner som hör till normal livsföring i sin egen boende- och närmiljö och med vad han eller hon behöver stöd och hjälp. Vid bedömningen ska den äldre personens fysiska, kognitiva, psykiska och sociala funktionsförmåga samt faktorer som har samband med tillgängligheten i omgivningen, tryggheten i boendet och tillgången till närservice beaktas.

Vid utredning och bedömning av äldre personers servicebehov, funktionsförmåga och vårdberoende ska som nationella bedömnings- och uppföljningsmätare användas bedömningsystemet InterRAI, som producerar enhetliga och jämförbara uppgifter för bedömning och planering av servicens kvalitet samt för nationell jämförelse.

20 §

Personal

20 §

Personal

En verksamhetsenhet ska ha en personal som till antal, utbildning och uppgiftsstruktur motsvarar antalet äldre personer som tillhandahålls service av verksamhetsenheten och det servicebehov deras funktionsförmåga medför, och som garanterar dem en högkvalitativ service.

En verksamhetsenhet ska ha en personal som till antal, utbildning och uppgiftsstruktur motsvarar antalet äldre personer som tillhandahålls service av verksamhetsenheten och det servicebehov deras funktionsförmåga medför, och som garanterar dem en högkvalitativ service.

Den faktiska personaldimensioneringen vid en verksamhetsenhet för serviceboende med långvarigt heldygnsomsorg och en verksamhetsenhet för långvarig institutionsvård ska vara minst 0,7 anställda per klient.

I personaldimensioneringen beaktas den personal som deltar i det direkta klientarbetet och som tryggar servicen för äldre i enlighet med 21 § 4 och 5 mom. samt 22 § 2 mom. i socialvårdslagen. Dimensioneringen beräknas enligt den beräkningsformel som fastställts av Institutet för hälsa och välfärd.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. kan den faktiska personaldimensioneringen vid de verksamhetsenheter som avses i 2 mom. underskrida dimensioneringen 0,7 anställda per klient, förutsatt att den vård och omsorg som ges vid verksamhetsenheten motsvarar antalet äldre personer vid enheten och det servicebehov deras funktionsförmåga medför samt garanterar dem en högkvalitativ service i enlighet med 1 mom. Dimensioneringen ska dock vara minst 0,5 anställda per klient.

Om funktionsförmågan hos en äldre person som vårdas i verksamhetsenhetens lokaler har försämrats så mycket att han eller hon behöver omsorg oavsett tid på dygnet, ska det finnas tillräcklig personal på verksamhetsenheten alla tider på dygnet.

Om funktionsförmågan hos en äldre person som vårdas i verksamhetsenhetens lokaler har försämrats så mycket att han eller hon behöver omsorg oavsett tid på dygnet, ska det finnas tillräcklig personal på verksamhetsenheten alla tider på dygnet.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagens 15 § 4 mom. och 20 § 2 mom. ska tillämpas senast från och med den 1 april 2023.*

Lagens 20 § 4 mom. gäller till och med den 31 mars 2023.